

Näyte 24c: Korpiselkä

K: No muissatko mitä kondiasta?

MV: No onhan sidä kondivoloistai... Niistä vois tarinoija ääijänki. Sehän kondivo met´än kuningas on äijeä älykkähembu ku luullaahki. Mie kuul´in nyt jo on tuonilmasih muuttanu, Krisun Juakoks sanottih, se ol´i, hiän ol´i iče Kokkarin kylän Suavan Vetoralta kuulluh... Hiän oli joutunut karhun kynzih omitusella tavalla. Rihmasjokkohol kulgiessah ihan arbuamatta oli taguanda päin kondio, mättähän taguanda hypännyh hänen piäldä. Tietysdi mies säikähti da ei, ei midä voinu ruadua, kondio otti sylih, kun ei ollu pyssyä eigä mitäi, eihän häi midä vastustamah kogo ruvennuh sidä. Senkö tähän lienoo, kun mies ei vastustat vai minttäh lienoo, oisko kondiel olluh leikkimisen tarko- tarkotuski, se ei Vetorua pahasti piellyt. Kiändeli sidä sylissäi da hypitteli kun nukkie da... kando palazen piäh näreikköh da heitti hyvin tarkkaseh muah pitälleh da algo kaivuo kuoppua siih lähisel. Vai piti se kuite*ni sen verran silmällä, jotta ei mušikka piäse pagenemah. Aina vilkai, aina vilkai...

Senttäähä se niin lähisel rubei kuoppua kaivamah, jotta on hyvä silmäl pidiä. Vetoralla himotti kyllä mieli lähtie, vai kun kačhtel kondien silmih, ni kaččo viisahemmaks pysyä paikoillaah. Kondie kaivo vähäzen aigua, pyörähti Vetoran luo, otti sylilläh hänestä tarkan mitan, da siidä sen... ei kábälie muuttat, sen mitan kera män´i siih kuoppaa ja mittai sen kuopan pituunen da algo tuas kaivua, jotta kuin pitkä kuoppa täl pidää muš(i)kal olla...

No nyt Vetoral_ei_eniä ni tukat kuulu piässä, kun nägi da arbai, mih tarkotukseh karhu kuoppua kaivaa. Se varmasti arveloo hauvata hänet siih. Vain hiän kun ei tiedänyh sidä, jotta hautuakoha tuo elävänä ka nenga tarkkaseh käsitellen vai... tappaakoha tuo ensin. Tätä arvellessa da... kondien ruajetta kaččuossa hänet yritti vallata ihan semmoin´i pelgo, jotta anikku ei vain männyt tainnuksih. Ja olihai hiän vähäzen tietysti pökerryksissä, kun ei jällestipäin tiedäny sanuo, miten pitkän ajan tuo kaiv- hauvankaivamin´e kesti. Varmasti se oli tak ihan tajuttomana jongi aigua. Ku kondie ol´suanu kuopan, sanomma nyt noin medrie syväks, ni se algo lähiseuvulta vediä

sammalda kuopan reunal kasah. No nyt Vetora kun nägi tämän, jot nyt se rubei sammalta keriemäh, ni hiän silmiä lipittää da kaččo, jos vain loitommaks mänöö, ni sillon mie tästä livahan pagoh. Jotta koittelen siidä juosta, jos kergien, ni piäsen pagoh. Vain... Kun vain yritti nostua vähäsen piädä, ni sillon kondie pyörähti hänen luo da pidi pit-kän aigua silmäl, jotta lekuttaako se piätä vielä vai... Vain Vetoralta porot pagenemisyrikykset sih, ku nägy, jotta ei se, ei se lasse. No kodvan aigua kaččo kaččo kondie da lähti uvestah sammalta keriamäh. Kun se sai mielestäh tarbehellisen miärän sammalda, ni tuli Vetoran luoh, otti hyvin varovasti syliäh da laski hautah. Siidä kaččo kotvan aigua, lekahtaako mies. Kun nägi, jotta mies ei liikahtannuh, ni peitti kuopan sammalilla. Se ol´ Vetoran on- onni se, jotta ei ruvennut kuoppua mullalla täyttämäh. Se täytti vain kebeillä sammalilla. Mullan allaha häin ois varmasti töllönnyh. Vain nyt hiän sai henkittä ilmaa sen verran, jotta elossa pysy. Migä-, mi lie ollu karhun tarkotus... se jjäbi arvotukseks... Oliko se miehen elossa pysymin´ e vai mi, kun se sammalilla täytti...

No Vetora magai sammalien alla sie*lä igäväh saiti ja tukalaksha se tuloo sie*lä pi*tembäh olla, a kun arvel´, jotta jo tag nyt karhu on lähtent pois, kun häi mielestäh viikon aigua sie*lä viru. Hiän kiirehe*lä hyppäi, eihän ne sammalet painat äijiä, hyppäi kuopasta da algo juossa kodih päi vain eibä ke*rinny pitkäh, kun kaččo, jo kondie jälles tiloo, jälles tuloo, se ol´ i niin riski ja tuas hänen tabai.

Niin se tiemana ei männytki, jäi vain vahtimah. Piilos oli, vain vahti, jotta se voi nousta sieltä. Vain Vetorasta oli ihme ja ihmehän se on jogahisesta, jotta nytkii se_ei Vetorua kurittanu pagenemisesta, vai ei muuta kun otti vain varovasti, hellävaroin, ei arbie tullut minnei, sylissä kando da laski kuopan reunal, pita(/ä)lleh, visko sammalet, nosti kuopasta pois, pani tuasen Vetoran sinne ja mätti sammalet takasin.

Nyt Vetora ei uskaltanuh, tarrennu lähtie pitkäh aigah liikkehel. Omien sanoin mugah ni oli muannu siel kolme, nel´ lä tuntie ennenku targei tuas yrittiä nousta. Nyt häin nosti varovasti vain piädä da kaččeli, jotta nägykö kondieta missäi. No kun ei mitäi näkynyh, ni hiän tuas hyppäi sammalien alda, lähti kodih pinkomah, eigä kondieta eniä ollutkah, siidä se ol´ i männyh mänöjäh. Ei nähnyt kogo eniä. Se tietysti ol´ i vahtit tarbeheksi ja lähtet pois.

Niin... Tämä on kyllä kumma tabahus... ja jiiäbi ihan arbailun varah, jotta ol´ iko mečän kuningahan tarkotus leikkie ihmizen kera, noin hellävaroin, jottei verinuarmuaka mieheh jiiänyt vai suosiko sit Vetorua sit niin hyvä onni... Jälgimäseh mahollisuuteh on miula paljo vaigiembi uskuo ku etelliseh.

Metatiedot:

Tekijä: Haastattelijana Matti Jeskanen, haastateltavana Mikael Vilokkinen

Omistaja: Kotimaisten kielten keskus (Kotus)

Käyttöehto: Muu käyttöehto: Äänitettä ei saa luovuttaa edelleen, muokata tai äänitteen sisältöä julkaista sitaattioikeutta laajemmassa määrin.

Äänitettä koskevat arkiston käytösäännöt

https://www.kotus.fi/palvelut/arkistot/nauhoitearkiston_kayttosaannot_ja_aineiston_tilaaminen

Ladattavuus: Ei

Lähde: Suomen kielen nauhoitearkisto, 5129:1, Kotimaisten kielten keskus.